

Šola Bede Hallberg v Kungsbacki – nova šola z drugačnim poukom Frida Fogelmark in Pernilla Vilumsons (ravnateljica in učiteljica na šoli Bede Hallberg)

Informacije o šoli

Višja sekundarna šola Bede Hallberg je nova šola s prožnimi ureditvami, ki temeljijo na individualnih izobraževalnih programih dijakov. Namen je bil ustanoviti šolo, temelječo na številnih „dejavnih uspeha šol“, na kateri si osebje prizadeva, da bi izpolnilo individualne potrebe dijakov. Ti dejavniki so:

- **pozitivni pristop**, da se učenci počutijo prijetno in lahko izkoristijo svoje izobraževanje. Verjamemo v sposobnosti učencev ter jih spoštljivo obravnavamo kot edinstvene in enakovredne posameznike;
- **jasni cilji** – poudarek je na rezultatih in stalnih povratnih informacijah predmetnega učitelja;
- **dostop do ustreznega študijskega in poklicnega usmerjanja** dijakom pomaga najti pravo študijsko pot;
- **kakovost na podlagi sodelovanja in udeležbe** – člani osebja se učijo drug od drugega in dijake vključujejo v razvojno delo;
- **sposobnost opredeljevanja in izpolnjevanja potreb učencev**. Postopki zagotavljajo natančno spremljanje rezultatov dijakov, hkrati pa se znanje in spretnosti osebja učinkovito uporabijo pri zdravstvenih storitvah dijakov.

Ciljna skupina

Šola je namenjena dvema skupinama dijakov, in sicer tistim, ki iščejo manjšo lokalno šolo in pridejo neposredno iz nižje sekundarne šole, ter dijakom, starim od 16 do 20 let, ki se nekaj časa niso izobraževali, zdaj pa želijo izobraževanje nadaljevati.

Inovativni pristop

Šola Bede Hallberg je **šola brez domačih nalog**, v kateri si prizadevamo doseči ravnotežje med učenjem in prostim časom. Šolski dan, ki ga vodijo učitelji, je koheziven ter se za vse učence začne in konča hkrati.

Ne osredotočamo se le na dijaka, ampak tudi na **človeka kot celoto** in njegovo dobro počutje. Menimo, da na učni uspeh dijakov močno vplivajo odnosi z učenci, ki temeljijo na zaupanju. Ključen je odnos med učiteljem in dijakom. Na šoli si dejavno prizadevamo za dober pristop in odnos do dijakov. Spodbujamo jih, da začutijo, da jih osebje na šoli podpira ter jim želi in zna pomagati. Pokažemo jim, da smo resnično predani uspehu vsakega dijaka in da si prizadevamo za doseganje njegovih ciljev, zato se poveča njihova motivacija. (Dijaki pri pregledih poudarjajo, da so dobri stiki z odraslimi zelo pomembni, kar zadeva njihovo motivacijo in prisotnost v šoli. Temelj uspeha šole v izobraževanju je osebje, ki je predano, ima velika pričakovanja, je dovzetno za potrebe posameznikov in zaupa v sposobnosti dijakov.) Dijake želimo dojemati kot kompetentne in vključene posameznike, obenem pa si prizadevamo imeti celovit pregled nad razmerami učencev.

Šola Bede Hallberg temelji na prepričanju, da se mora šola prilagoditi učencu, ne obratno. Od šole je odvisno, kako dobro lahko **izpolni pogoje in potrebe posameznika**. Naša naloga je ustvariti najboljše možne razmere za dijake, da se bodo uspešno izobraževali. (Tradicionalni pristop temelji na dejstvu, da višja sekundarna šola ni obvezna in da se morajo dijaki sami odločiti, ali se želijo potruditi za svojo izobrazbo.)

Pomen **kompetentnega mentorstva**, ki temelji na pristopu z vodenjem. Vzpostaviti je treba zaupanje v dijake, sprejeti pozitiven pristop k izzivom in dijake podpreti, da namesto ovir vidijo priložnosti.

Kot dijak na šoli Bede Hallberg nisi nikoli anonimen. Šola je majhna, šolsko okolje pa domačno, zaradi česar **ni občutka anonimnosti**. Trudimo se, da bi ustvarili sproščeno domačno vzdušje, v katerem se osebje in dijaki spoznajo, osebje pa ima lahko dobro pozna razmere vsakega dijaka. Na naši šoli lahko učitelji vzpostavijo dobre odnose z dijaki in dosežejo, da ti čutijo pripadnost in se počutijo pomembne. Preprost primer tega sta na primer vsakodnevni skupni zajtrk in skupna priprava kosila.

Redno se sporočajo **vrednote, povezane z obravnavo**. Dejavno obravnavamo vprašanja, povezana z vrednotami, in namenjamo pozornost temeljem za dobro ravnanje. Jasna vrednotna osnova namreč ni samoumevna, ampak je rezultat rednega dialoga med odraslimi ter odraslimi in dijaki. Vedno se trudimo, da ne samo govorimo o enakovrednosti vseh, ampak to tudi dokazujemo s svojimi dejanji, ter, dijake spoštujemo in se zanimamo zanje kot za edinstvene posameznike. Na šoli si osebje prizadeva za strukturiran dialog z dijaki glede tega, kako si želijo biti obravnavani in kako se od njih pričakuje, da bodo obravnavali druge. Učimo jih, da se zavzemajo za svoja stališča, poslušajo druge in medsebojno sodelujejo. Trenutno se veselimo priprave načrta enakega obravnavanja, ki se je bomo lotili skupaj z dijaki.

Izvajamo kombinacijo varnosti, ki je značilna za občinske/lokalne šole (z zdravstvenim varstvom dijakov, pedagogiko za posebne potrebe in poklicnimi svetovalci), ter pedagoškega svobodnega mišljenja, kar zadeva strukturo, pedagoške zadeve in organizacijo.

- Ukrepi so osredotočeni na dijaka/posameznika (individualni učni program, urnik, delo pri pouku, podpora različnim načinom učenja itd.). **Sposobnost prepoznavanja in izpolnjevanja potreb dijakov**. Na šoli Bede Hallberg vedno iščemo prožne rešitve, ki dijaku omogočajo, da kar najbolje izkoristi svoje sposobnosti. Nekateri potrebujejo počasnejše učenje ali učenje doma, nekateri si želijo svoj delovni prostor, spet drugi se želijo učiti ob glasbi ali na udobnem kavču. Pri vsakem posameznem dijaku se poskušamo pozanimati za način učenja in se po najboljših močeh trudimo, da bi izobraževanje prilagodili okoliščinam. Preskušamo tudi ukrepe, kot so pretakanje učnih ur, dostop do povzetkov in zapiskov z učnih ur prek digitalne platforme, obrnjeno učenje in različne aplikacije na i-padu za dijake s posebnimi potrebami.

- Poudarek je na učenju (ne vsebini kurikula) – poudarek je na spretnostih in veščinah ter kompetencah, posameznih ciljih, celovitem pogledu na učenca, podpora veščin in spretnosti, povezanih s ključnimi kompetencami, ki so potrebne za vsakdanje življenje, in vseživljenjskem učenju. **Jasni cilji in poudarek na rezultatih** – na šoli Bede Hallberg poskušamo oblikovati postopke in delovne metode, na podlagi katerih so dijaki redno obveščeni, kako napredujejo glede na cilje predmeta. Dijaki imajo sami nadzor nad tem, kako uspešno so zastavili svoje prednostne naloge in kako lahko sami vplivajo na svoje rezultate. Redno zagotavljamo tudi povratne informacije glede tega, pri čem potrebujejo pomoč, da bi opravili svoj program.
- **Proces uvajanja**, ki se med drugim osredotoča na „deset dobrih navad“ (prehrana, telesna vzgoja, pozitivne misli, izogibanje stresu, učenje novih stvari, ponavljanje, sprememba, odločanje, prijatelji in pogosto smejanje) in treniranje različnih veščin in spretnosti, analizo, komunikacijo, empatijo, tehnike učenja, samospoznavanje, kritični pogled na vire, ustvarjalnost, reševanje težav in sodelovanje. S procesom uvajanja se ustvari varno in pozitivno delovno vzdušje v programu.
- Šola Bede Hallberg je kraj, kjer sta **zdravje in poklicno usmerjanje dijakov sestavna elementa** našega delovanja (učitelji in poklicni svetovalci na primer sodelujejo, da se oba strokovnjaka medsebojno informirata in dopolnjujeta). Želimo, da se dijak počuti dobro, da se zaveda, da ga drugi potrebujejo, ter da ve, kaj želiš od njega. Dijakom pomagamo prepoznati, katere so njihove prednosti in pomanjkljivosti ter za kaj so nadarjeni.
- **Sodelovanje z zunanjim svetom izboljša položaj in poveča motivacijo.** Na šoli si zelo želimo, da bi v bližnji prihodnosti začeli sodelovati s podjetji in organizacijami. Trenutno sodelujemo v raziskovalnem projektu, ki se osredotoča na podjetniško izobraževanje ter veščine in spretnosti, potrebne za podjetništvo. Trdno smo prepričani, da so dijaki tudi zaradi sodelovanja z družbo in trgom dela motivirani za učenje. Začeli smo izvajati dejavnost, imenovano „vroči stol“, v okviru katere vsak petek povabimo zanimive ljudi s trga dela. Dijaki jim lahko nato zastavljajo vprašanja in se tako bolje seznanijo z „zunanjim svetom“.

Močna vključenost:

ker začnemo iz nič, **šolo oblikujemo skupaj z dijaki in osebjem**. Imamo izjemno priložnost, da oblikujemo tako šolo, kot si jo želimo in v katero verjamemo. Vključenost v skoraj vse, od pohištva in opreme do izobraževalnih rešitev, motivira tako osebe kot dijake. Vsi moramo biti prožni in ustvarjalni. Za oblikovanje čisto nove šole je potrebna vključenost vseh.

Osebe v šoli Bede Hallberg skupaj pripravljajo **sporazum o osnovnih vrednotah v izobraževanju in vodstvu**. Sodelujemo za izboljšanje rezultatov – drug

drugemu pomagamo pri razmišljanju o izzivih in dilemah v posameznih primerih, pa tudi pedagoškem vodstvu na splošno. Ravnatelj tesno sodeluje z delovno skupino ter je redno v stiku z osebjem in dijaki.

Člani osebja se učijo drug od drugega in dajejo dijakom vpliv. Učitelji tesno sodelujejo in so v šoli na voljo ne le dijakom, ampak tudi drug drugemu. Tako se lahko seznanijo z zmožnostmi in kompetencami sodelavcev, si izmenjajo izkušnje in dijakom učinkoviteje zagotavljajo individualno prilagojeno izobraževanje. Skupno ukrepanje, razmišljanje in nabiranje novih izkušenj so pomemben del službe.

Nadzor nad kvaliteto – nenehno razmišljamo o tem, kako bi lahko izboljšali delo, v razprave pa vključimo tudi dijake.

- V šoli Bede Hallberg smo oblikovali alternativni učni okvir, ki vključuje posredovanje na številnih ravneh.
- Med njimi so: osredotočenost na dijaka – svetovanje, mentorstvo, način učenja, učni program.
- Raven šole (organizacija): poučevanje, ki temelji na spretnostih in veščinah, ne le na kurikulumu, urnikih, učnih programih, vrstnem redu predmetov itd.

Uspeh višje srednje šole Bede Hallberg bo odvisen od tega, kako uspešni bomo pri navduševanju dijakov za učenje ter prilagajanju naših izobraževalnih programov zunanjemu svetu in individualnim potrebam dijakov.

Anna-Lena Näsström, podravnateljica

anna-lena.nasstrom@kungsbacka.se

Frida Fogelmark, ravnateljica – trenutno na porodniškem dopustu.